

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра обліку і аудиту

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**та завдання до контрольної роботи з дисципліни
«ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»**

Харків 2022

Методичні вказівки та завдання розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри обліку і аудиту 25 квітня 2022 р. протокол № 8.

Рекомендуються для здобувачів вищої освіти першого освітнього рівня навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Освітні програми: Управління фінансами, банківська справа та страхування, Управління фінансами та трейдинг на світових фінансових ринках денної та заочної форм навчання.

Укладач:

проф. О. Г. Кірдіна

Рецензент

доц. О. Д. Стешенко

ВСТУП

Сучасний розвиток бухгалтерського обліку здійснюється під впливом глобалізаційних процесів в економіці та суспільстві. Передумовою ефективного управління суб'єктами господарювання різних організаційно-правових форм є отримання системою менеджменту об'єктивної, своєчасної, достатньої інформації про всі процеси діяльності підприємств. Основою інформаційного забезпечення управління суб'єктами господарювання є інформація бухгалтерського, зокрема фінансового обліку.

Фінансовий облік є обов'язковою до формування суб'єктами господарювання інформаційною системою, що надає інформацію як зовнішнім, так і внутрішнім користувачам відповідно до чинного законодавства та стандартів обліку. Метою ведення фінансового обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства.

Розв'язання виробничих ситуацій, типових задач, які найчастіше зустрічаються в господарській практиці підприємств з дотриманням діючого в Україні законодавчого, інструктивного матеріалу та положень (стандартів) бухгалтерського обліку допоможе студентам фахово підготуватися до майбутньої професії.

Перед розв'язанням задач з кожної теми студенти мають перш за все вивчити стандарти бухгалтерського обліку, які регулюють порядок обліку і відображення у фінансовій звітності активів, зобов'язань, капіталу та інші нормативно-правові, законодавчі та інструктивні матеріали. Крім цього студенти мають добре знати діючий План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій.

Контрольна робота підготовлена відповідно до програми курсу «Фінансовий облік». Програмою курсу, крім лекцій та практичних занять, передбачено виконання контрольної роботи. Контрольна робота сприяє більш міцному засвоєнню студентами матеріалу, активізує навчальний процес.

Контрольна робота складається з двох частин: теоретичної і практичної. Перша частина потребує відповіді на два теоретичних питання. Відповідь на питання має бути обґрунтованою і розкривати суттєвість окремих питань фінансового обліку. Друга частина контрольної роботи – розв’язання двох задач з питань фінансового обліку.

Завдання розроблені у 25 варіантах.

Вправи, що викладені в методичних вказівках, мають на меті закріпити знання студентів, які вони отримали з бухгалтерського та фінансового обліку.

Обсяг контрольної роботи має складати 15-20 сторінок тексту на одному боці аркуша білого паперу формату А4.

Студент обирає варіант за останньою цифрою своєї залікової книжки.

Мета та основні завдання:

- розвиток умінь самостійної роботи зі збору, вивченню, аналізу та узагальненню матеріалу, необхідного для виконання завдання;
- вироблення умінь формулювати логічно, послідовно і доказово викладати судження і висновки та публічно їх захищати;
- формування методологічної, методичної та психологічної готовності до самостійної роботи;
- формування вміння працювати з літературними джерелами і законодавчими актами;
- формування практичних навичок з використання теоретичних знань в практичній роботі фахівця;
- формування творчих здібностей щодо вибору найбільш раціональних методів роботи.

Перелік та опис компетенцій, що формуються у студентів у межах вивчення навчальної дисципліни

1 Ціннісно-сміслова компетентність (набуття знань з питань методологічних засад фінансового обліку, основних категорій, форм фінансування та джерел формування господарських засобів підприємства).

2 Загальнокультурна компетентність (розуміння культурних, історичних, суспільно-економічних, політичних, інституційних, техніко-технологічних, інвестиційних та правових особливостей, що склалися в Україні в області методів та методик фінансового обліку, зокрема на залізничному транспорті).

3 Навчально-пізнавальна компетентність (ознайомлення з методологією розробки та впровадження фінансового обліку у різних сферах діяльності).

4 Інформаційна компетентність (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації в області фінансового обліку за допомогою сучасних інформаційних технологій).

5 Комуникативна компетентність (розвиток у студента навичок міжособистісних комунікацій; формування навичок командної роботи; позитивного ставлення та трудової етики; здатності до критики та самокритики).

6 Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів до вимірювання економічного ризику у процесі прийняття рішень).

Методи навчання та методи контролю

Аудиторна робота з курсу складається із **лекцій та практичних** занять. Для опанування матеріалу дисципліни, окрім аудиторної роботи, значну увагу слід приділити **самостійній роботі** студентів за такими видами: вивчення додаткової літератури; робота із законодавчими та нормативними матеріалами; робота у мережі Інтернет; підготовка до занять.

Опрацювання тематичних оглядів, які обираються студентами самостійно, дасть змогу поглибити та розширити їхні знання у сфері фінансового обліку.

Для студентів заочної форми навчання передбачено **контрольну роботу**. Завдання та вправи, що викладені в методичних вказівках, мають на меті закріпити знання студентів, які вони отримали з курсу фінансового обліку.

ЗАВДАННЯ ДО КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант 1

- 1 Поняття грошових засобів і рахунки, які призначені для їх обліку.
- 2 Синтетичний облік надходження запасів.
- 3 Задачі:

3.1 Підприємство придбало легковий автомобіль за 150 тис. грн (у т. ч. ПДВ). Для придбання автомобіля було використано короткостроковий кредит банку, отриманий у сумі 150 тис. грн під 12 % річних строком на 60 днів. Витрати на транспортування автомобіля склали 360 грн (у т. ч. ПДВ). Вартість послуг з державної реєстрації автомобіля склала 5000 грн (без ПДВ).

Відобразити господарську операцію в бухгалтерському обліку:

Варіант А – оплата витрат відбудеться раніше оприбуткування (одержання).

Варіант Б – оплата витрат відбудеться після їх оприбуткування (одержання).

3.2 Підприємство розраховує використовувати протягом 8 років придбаний автомобіль первісною вартістю 15 000 тис. грн і після цього розібрати його на запасні частини, сума яких, за попередньою оцінкою може скласти 30000 грн, а витрати, пов'язані з розбиранням, можуть скласти 50000 грн. Визначити суму, що амортизується, та суму щорічних амортизаційних відрахувань, використовуючи прямолінійний метод нарахування амортизації.

Варіант 2

- 1 Класифікація та первісна оцінка фінансових інвестицій.
- 2 Собівартість реалізації готової продукції.
- 3 Задачі:

3.1 Підприємство А придбало в січні 200X року ліцензії для забезпечення своєї діяльності у майбутньому з оплатою грошовими коштами:

- на виробництво продукції терміном на 5 років за 50000 грн;
- на здійснення роздрібної торгівлі цією продукцією терміном на один рік за 12000 грн.

Відобразити цю господарську операцію в бухгалтерському обліку.

3.2 Підприємство А придбало програмне забезпечення на подібний актив (програмне забезпечення) підприємства Б справедливою (ринковою оцінкою) вартістю 18000 грн, у т. ч. ПДВ.

Первісна вартість програмного забезпечення підприємства А становить 20000 грн, знос – 400 грн.

Відобразити в обліку придбання нематеріального активу

Варіант 3

- 1 Поняття витрат та їх класифікація.
- 2 Амортизація основних засобів.
- 3 Задачі:

3.1 Підприємство згідно з договором купівлі-продажу придбало ліс для виготовлення меблів. Вартість лісу за договором з постачальником 240500 грн, крім того, ПДВ. Сума витрат, понесених на придбання, склала:

1) витрати на вантажно-розвантажувальні роботи, виконані силами сторонніх організацій та працівниками підприємства – 6000 грн (у т. ч. ПДВ) і 1500 грн відповідно;

2) інформаційні послуги з пошуку лісу сторонніми організаціями – 180 грн (у т. ч. ПДВ);

3) транспортні витрати на доставку лісу на склад підприємства сторонніми організаціями і транспортом підприємства – 3500 грн (у т. ч. ПДВ) і 1900 грн відповідно;

4) заробітна плата експедитора – 6450 грн;

5) витрати на розпилування лісу та його сушіння власними силами підприємства – 9000 грн.

Перша подія – одержання сировини, послуг.

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.

3.2 За даними, наведеними у таблиці 1, скласти розрахунок розподілу транспортно-заготівельних витрат (ТЗВ).

Таблиця 1 – Дані про діяльність підприємства «Олімп»

Показники	Вартість матеріалів, тис. грн	Транспортно-заготівельні витрати тис. грн
Залишок на початок місяця	220	15
Надійшло за місяць	750	90
Вибуло за місяць	580	?
Залишок на кінець	?	?

Варіант 4

- 1 Поняття, класифікація та оцінка основних засобів.
- 2 Загальновиробничі витрати і порядок їх розподілу.
- 3 Задачі:

3.1 Відобразити в бухгалтерському обліку витрати, пов'язані зі службовим відрядженням у межах України (таблиця 2).

Таблиця 2 – Вихідні дані, пов'язані зі службовим відрядженням

Місто відрядження	Луцьк
Мета відрядження	Отримання та відвантаження
Термін відрядження	6 днів
Дата і час виїзду	08.07.20 р. о 23 год 55 хв.
Дата і час приїзду	13.07.20 р. о 19 год 00 хв.
Вартість проїзду (в обидві сторони) з урахуванням вартості постільних речей	1896 грн
Вартість проживання у готелі за 4 дні з одноразовим харчуванням	2280 грн
ПДВ з одержаних послуг	? грн
Добові	693,60 грн
Усього витрат на відрядження	? грн

Витрати на службове відрядження списати на адміністративні витрати підприємства.

Відобразити в бухгалтерському обліку господарську операцію, пов'язану із службовим відрядженням.

3.2 Для придбання сировини підзвітній особі був виданий аванс у сумі 2300 грн. Сировина була придбана і оприбуткована на склад на суму 6000 грн (у т. ч. ПДВ). На наступний день підзвітна особа подала авансовий звіт на 6000 грн, який було затверджено керівником фірми, а сума перевитрат виплачена з каси підприємства.

Відобразити в обліку цю господарську операцію.

Варіант 5

1 Визначення, надходження та первісна оцінка нематеріальних активів.

2 Синтетичний облік вибуття запасів.

3 Задачі:

3.1 01.01.2006 р. підприємство одержало від банку позику у сумі 50000 грн терміном на 3 місяці під 16 % річних. Позику було погашено 01.03.2003 р.

Відобразити в обліку господарську операцію, пов'язану з одержанням короткострокової позики.

3.2 Підприємство 10.06.20XX р. отримало в банку кредит на обладнання в розмірі 50 000 грн на чотири місяці під 35 % річних. Відсотки за користування кредитом сплачуються щомісяця в останній робочий день поточного місяця та одночасно кінцевим строком погашення кредиту. Кредит погашено 10.10.20XX р.

Скласти графік погашення заборгованості перед банком, розрахувати суму відсотків, що підлягають сплаті щомісяця та зробити необхідні бухгалтерські записи.

Варіант 6

1 Основи побудови фінансового обліку: нормативно-законодавча база; основні принципи фінансового обліку. Якісні характеристики фінансової звітності.

2 Синтетичний облік фінансових інвестицій.

3 Задачі:

3.1 Працівник, який входить до складу загальнопромислового персоналу, хворів з 3 по 12 лютого 20XX р. включно. Лікарняний листок було подано ним у лютому. Допомогу з тимчасової непрацездатності було призначено в лютому в сумі 8620,80 грн, із них за рахунок підприємства – 6388 грн, за рахунок Фонду з тимчасової втрати працездатності – 2232,80 грн.

Заробітна плата за фактично відпрацьовані дні лютого склала 4 200 грн.

Зроблені нарахування та утримання.

Відобразити в обліку ці господарські операції.

3.2 Працівником подано листок тимчасової непрацездатності в зв'язку з доглядом за дитиною за 10 днів – з 13 по 22 січня 20XX р. включно. На підприємстві встановлено п'ятиденний робочий тиждень.

Які дні і за рахунок яких коштів будуть оплачені працівнику і чому?

Варіант 7

- 1 Облік довгострокової дебіторської заборгованості.
- 2 Амортизація нематеріальних активів.
- 3 Задачі:

3.1 Вантажник Сидорчук І. Ю. захворів 22.01.20XX року і вийшов на роботу 15.02.20XX року, надавши листок непрацездатності. Страховий стаж працівника – 7 років і 3 місяці. За останні перед настанням непрацездатності 6 місяців йому нарахована заробітна плата та інші виплати:

— заробітна плата (у т. ч. оклад, премії за відповідні періоди, доплата за керівництво бригадою) за відпрацьований 71 день (за період з 1 червня по 31 грудня) – 125600 грн;

— інші виплати за невідпрацьований час у зазначеному періоді – 6430 грн.

Скласти розрахунок допомоги з тимчасової непрацездатності та визначити суму, що виплачується за рахунок підприємства та Фонду з тимчасової втрати працездатності.

3.2 Робітник фірми подав заяву з проханням погасити заборгованість із заробітної плати за попередній місяць борошном (нарахована зарплата становила 6200 грн). Борошно відпущено в кількості 50 кг за ціною 18 грн/кг (у т. ч. ПДВ). Вартість борошна (визнана звичайною ціною) становить 24 грн/кг (у т. ч. ПДВ).

Відобразити в бухгалтерському обліку та провести всі необхідні розрахунки, пов'язані з нарахуванням та виплатою заробітної плати.

Варіант 8

- 1 Визначення, класифікація та первісна оцінка запасів.
- 2 Облік операцій за поточним рахунком.
- 3 Задачі:

3.1 Скласти бухгалтерські проводки з обліку адміністративних витрат на підставі таких даних (таблиця 3).

Таблиця 3 – Господарські операції підприємства ТзОВ «Велла» за березень ц.р.

Зміст господарської операції	Сума, грн
1 Нарахована заробітна плата адміністрації підприємства	13 600
2 Нараховані обов'язкові страхові внески до Фондів соціального страхування	Визначити
3 Нарахований знос обладнання офісу	1200
4 Списано будівельні матеріали на поточний ремонт офісу	2308
5 Відображено в обліку витрати на службові відрядження управлінського персоналу	6220
6 Оплачені з каси поточні витрати, що належать до адміністративних	500
7 Нараховані комунальні послуги, в т. ч. ПДВ	1800 Визначити
8 Перераховано з розрахункового рахунку заборгованість за комунальні послуги	?

Визначити і списати на відповідний рахунок адміністративні витрати.

3.2 Підприємство реалізувало приміщення складу готової продукції, первісна вартість якого дорівнює 100000 грн, сума нарахованого зносу на дату реалізації – 8000 грн. Вартість реалізації – 400 000 грн, крім того ПДВ – 80000 грн.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку реалізацію основних засобів і визначити результат.

Варіант 9

1 Надходження основних засобів і їх первісна оцінка. Синтетичний облік надходження основних засобів.

2 Облікові регістри і розкриття інформації у звітності про: основні засоби, нематеріальні активи та фінансові інвестиції.

3 Задачі:

3.1 На початок звітного періоду у підприємства "Промінь" в залишку було 20 кг паперу для конвертів вартістю 0,4 грн за 1 кг.

Підприємство протягом звітного періоду придбало папір для конвертів у зазначеній кількості та цінами у такому порядку:

1) 100 кг по 60 грн (у т. ч. ПДВ);

2) 250 кг по 80 грн (у т. ч. ПДВ);

3) 120 кг по 75 грн (у т. ч. ПДВ).

У цьому ж періоді 180 кг паперу було відпущено на виробництво.

Визначити за методом ФІФО собівартість відпущених на виробництво запасів і облікову вартість залишку на кінець звітного періоду.

3.2 Підприємством-виробником у звітному періоді понесені витрати, пов'язані з реалізацією власної продукції. За умовами договору підприємство-виробник зобов'язане доставити продукцію покупцю. Підприємство скористалося послугами автотранспортного підприємства.

Вартість проданої продукції становить 24000 тис. грн (у т. ч. ПДВ). Витрати, пов'язані з доставлянням продукції покупцю, склали 3000 грн (у т. ч. ПДВ). Собівартість готової продукції склала 10 000 тис. грн.

Відобразити в обліку господарську операцію, пов'язану з реалізацією готової продукції.

Варіант 10

- 1 Облік касових операцій і грошових документів.
- 2 Амортизація основних засобів.
- 3 Задачі:

3.1 Підприємство придбало нематеріальний актив, вартість якого становить 24000 грн. При цьому встановлено термін корисного використання 5 років.

Використовуючи прямолінійний метод нарахування амортизації, визначити річну та місячну суму амортизаційних відрахувань.

3.2 Підприємство А отримало безкоштовно від підприємства Б програмне забезпечення, справедлива вартість якого на дату отримання становить 1800 грн. Тривалість корисної експлуатації – 5 років, обраний прямолінійний метод для нарахування амортизації. Програмне забезпечення буде використовуватись відділом маркетингу.

Відобразити в обліку підприємства А безкоштовне отримання нематеріального активу.

Варіант 11

- 1 Вибуття запасів та їх оцінка. Синтетичний облік вибуття запасів.
- 2 Поняття грошових засобів і рахунки, які призначені для їх обліку.
- 3 Задачі:

3.1 Підприємство А безоплатно отримало верстат від підприємства Б, справедлива вартість якого на дату отримання становила 30000 грн. Витрати підприємства на транспортування та монтаж отриманого верстата склали 4000 грн (без ПДВ).

Підприємство А безоплатно передало технічному училищу для навчальних цілей верстат. Залишкова вартість переданого верстату 31700 грн, знос на день передачі – 5600 грн.

Відобразити дані господарські операції в бухгалтерському обліку.

3.2 Підприємство реалізувало комп'ютер за договірною вартістю 38000 грн, у тому числі ПДВ. Первісна вартість проданого комп'ютера – 36000 грн, знос – 2000 грн.

Відобразити господарську операцію в бухгалтерському обліку.

Варіант А – оплата витрат відбудеться раніше оприбуткування (одержання).

Варіант Б – оплата цих витрат відбудеться після їх оприбуткування (одержання).

Варіант 12

1 Загальновиробничі витрати і порядок їх розподілу.

2 Основи побудови фінансового обліку: нормативно-законодавча база; основні принципи фінансового обліку. Якісні характеристики фінансової звітності.

3 Задачі:

3.1 Згідно договору оренди з ВП Антоновим Г. М. підприємство «Омега» передає в оренду на три місяці вантажний автомобіль ЗіЛ-51 вартістю 9000 грн (таблиця 4).

За договором оренди сплата проводиться за весь строк оренди (за три місяці) з розрахунку 600 грн в місяць (у т. ч. ПДВ), у серпні – будівельними матеріалами і сантехнікою на суму 1800 грн, у т. ч. ПДВ – 300 грн.

Амортизація по орендованому автомобілю складає – 214 грн в місяць.

Відобразити в обліку дані господарські операції.

Таблиця 4 – Господарські операції підприємства «Омега»

Зміст господарської операції	Сума, грн
1 Відображено вартість автомобіля, переданого в оренду	90000
2 Отримано передоплату будматеріалами і сантехнікою за весь термін оренди автомобіля	12000
3 Відображено розрахунки за податковим кредитом по ПДВ	
4 Одночасно відображено суму податкового зобов'язання по ПДВ	
5 Нарахована орендна плата за:	
- серпень;	6000
- вересень;	6000
- жовтень	6000
6 Відображено розрахунки за податковими зобов'язаннями по ПДВ за:	
- серпень;	1000
- вересень;	1000
- жовтень	1000

Варіант 13

1 Синтетичний облік надходження та вибуття нематеріальних активів.

2 Основні методи обліку витрат на виробництво продукції.

3 Задачі:

3.1 Підприємство А безоплатно передало навчальному закладу для навчальних цілей комп'ютер. Залишкова вартість переданого комп'ютера 21700 грн, знос на день передачі – 3600 грн.

Відобразити дані господарські операції в бухгалтерському обліку.

3.2 Для придбання МШП (малоцінних та швидкозношуваних предметів) підзвітній особі був виданий аванс в сумі 3000 грн. МШП були придбані і оприбутковані на склад на суму 2500 грн.

На наступний день підзвітна особа подала авансовий звіт на 2500 грн, який було затверджено керівником фірми, а невикористана сума авансу утримана із заробітної плати працівника.

Відобразити в обліку цю господарську операцію.

Варіант 14

1 Документальне оформлення руху основних засобів.
Аналітичний облік основних засобів.

2 Інвентаризація: основних засобів, малоцінних та швидкозношуваних предметів, касової готівки та грошових документів, рахунків банку, дебіторської заборгованості.

3 Задачі:

3.1 На початок звітного періоду на підприємстві перебувало 300 одиниць товару за ціною 18 грн за одиницю.

Протягом звітного періоду підприємство придбало товари:

- 30 одиниць за ціною 22 грн за одиницю;
- 40 одиниць за ціною 28 грн за одиницю;
- 50 одиниць за ціною 25 грн за одиницю.

У цьому звітному періоді підприємство реалізувало 140 одиниць товару.

Розрахувати собівартість товару методом ФІФО.

3.2 01.09.2006 року торговельне підприємство «Максима» отримало від банку «Кредит» кредит у розмірі 60000 грн строком на 6 місяців під 16 % річних для закупівлі партії товару. За умовам кредитного договору сума кредиту перераховується на розрахунковий рахунок підприємства, відсотки за кредит нараховуються і сплачуються щомісяця. Основна сума кредиту має бути повернена в кінці терміну дії кредитного договору.

Скласти графік погашення кредиту.

Відобразити ці операції за допомогою бухгалтерських проводок.

Варіант 15

- 1 Облік розрахунків з підзвітними особами.
- 2 Синтетичний облік виробничих витрат.
- 3 Задачі:

3.1 Розподілити загальновиробничі витрати між видами продукції та скласти бухгалтерські проводки на підставі наведених даних (таблиця 5).

Таблиця 5 – Вихідні дані для розподілу загальновиробничих витрат

Види продукції	ЗП виробничих робітників, грн	Загальновиробничі витрати, грн
1 Шкарпетки дитячі	6100	
2 Шкарпетки чоловічі	6150	
3 Панчохи жіночі	6250	
Разом	?	800

Примітка: Фактичний обсяг виробництва дорівнює нормальній виробничій потужності.

3.2 01.04.20XX р. оптовим торговельним підприємством відвантажено покупцям згідно з договором купівлі-продажу товарів на суму 120000 грн, у тому числі ПДВ. Собівартість реалізованих товарів – 80000 грн.

20.04.20XX р. покупець повернув товарів на суму 6000 грн, у т. ч. ПДВ. Відобразити в обліку господарські операції оптового торговельного підприємства і визначити результат основної діяльності за квітень.

Варіант 16

- 1 Поняття фінансових інвестицій та їх синтетичний облік.
- 2 Документальне оформлення руху запасів.
- 3 Задачі:

3.1 Складіть кореспонденцію рахунків з обліку господарських операцій, пов'язаних з виробництвом продукції.

Таблиця 6 – Господарські операції ПП «Колос» за червень ц.р.

Зміст господарської операції	Сума, тис. грн
1 Списано матеріали, що були використані для виготовлення продукції	24 200
2 Здано на склад і обліковано за ціною можливого використання зворотні відходи	320
3 Використане паливо на технологічні потреби основного виробництва	1 870
4 Нарахована і розподілена зарплата робітникам основного виробництва	28 000
5 Проведено нарахування на заробітну плату	?
6 Нараховано резерв для оплати чергових відпусток робітників основного виробництва у сумі 20 % від зарплати	?
7 Частку загальновиробничих витрат списано на собівартість виробництва	690
8 Суму витрат від невіправного браку списано на собівартість виробництва	143
9 Випущено основним виробництвом і прийнято на склад за фактичною собівартістю готову продукцію основного виробництва (залишок НЗП на початок місяця склав – 600 тис. грн, на кінець – 360 тис. грн)	?

3.2 Відобразити в бухгалтерському обліку господарську операцію, пов'язану з придбанням МШП (малоцінних та швидкозношувальних предметів) у постачальників та введення їх в експлуатацію.

Вартість придбаних МШП згідно з договором – 3600 тис. грн.

Вартість переданих в експлуатацію МШП для загальновиробничих потреб – 3600 тис. грн.

Варіант А – оплата МШП відбудеться перед одержанням.

Варіант Б – оплата МШП відбудеться після одержання.

Варіант 17

1 Організація бухгалтерського обліку на підприємстві. Визначення та порядок признання елементів фінансової звітності.

2 Аналітичний облік запасів.

3 Задачі:

3.1 Підприємство прийняло рішення про ліквідацію верстат; (первісна вартість — 12000 тис. грн, знос — 9000 тис. грн). Витрати, пов'язані з ліквідацією (заробітна плата) склали 6000 грн. Вартість металобрухту, отриманого в результаті ліквідації верстата — 3000 грн.

Відобразити господарську операцію в бухгалтерському обліку.

3.2 Підприємство придбало об'єкт основних засобів. Первісна вартість такого об'єкта — 350000 грн. Термін корисного використання — 5 років. Очікується, що цей об'єкт матиме ліквідаційну вартість, що дорівнює 5000 грн.

Використовуючи метод прямолінійного списання, визначити річну суму амортизаційних відрахувань.

Розв'язок оформити у таблиці 7.

Таблиця 7 – Розрахунок амортизації об'єкта основних засобів

Рік	Розрахунок	Сума амортизаційних відрахувань	Накопичена амортизація	Балансова вартість об'єкта основних засобів
1	2	3	4	5

Варіант 18

1 Облікові регістри і розкриття інформації у звітності про: основні засоби, нематеріальні активи та фінансові інвестиції.

2 Переоцінка нематеріальних активів.

3 Задачі:

3.1 На початок звітного періоду на підприємстві значилося 300 одиниць товару за ціною 13 грн за одиницю.

Протягом звітнього періоду підприємство придбало товари:

- 30 одиниць за ціною 12 грн за одиницю;
- 40 одиниць за ціною 18 грн за одиницю;
- 50 одиниць за ціною 15 грн за одиницю.

У цьому звітньому періоді підприємство реалізувало 140 одиниць товару.

Розрахувати середньозважену собівартість товару.

3.2 Використовуючи зміст виробничої ситуації визначити первісну вартість (собівартість) придбаного товару з урахуванням вимог П(С)БО.

Підприємство придбало товар, вартість якого відповідно до договору – 62000 грн, у т. ч. ПДВ. Вартість маркетингових досліджень ринку з метою виявлення оптимальної ціни покупки – 1200 грн, у т. ч. Транспортні витрати склали 1600 грн (у т. ч. ПДВ).

Варіант 19

1 Виробнича собівартість (витрати, що включаються у виробничу собівартість).

2 Надходження та первісна оцінка нематеріальних активів.

3 Задачі:

3.1 01.09.2021 р. ВАТ «Зеро» отримало кредит у банку 300000 грн під 14 % річних строком на 5 місяців. За кредитним договором відсотки за кредит нараховуються щомісяця, починаючи з дати отримання кредиту, і виплачуються щомісяця.

Відобразити в обліку господарську операцію, пов'язану з одержанням короткострокової позики.

3.2 Працівником подано листок тимчасової непрацездатності, в якому зазначено, що він хворів із 13 по 17 січня 20XX р. включно. На підприємстві встановлено п'ятиденний робочий тиждень.

Які дні будуть оплачені працівнику за рахунок підприємства та за рахунок Фонду з тимчасової втрати працездатності?

Варіант 20

1 Інвентаризація: основних засобів, малоцінних та швидкозношуваних предметів, касової готівки та грошових документів, рахунків банку, дебіторської заборгованості.

2 Загальновиробничі витрати і порядок їх розподілу.

3 Задачі:

3.1 Підприємство «Мандрівник» надає автотранспортні послуги. 01.03.20XX р. одержано авансовий платіж за доставку вантажу у сумі 10 000 грн, ПДВ – 2000 грн. 31.03.20XX р. акт виконаних робіт не підписаний, але підприємством визнано витрати за березень:

- нарахована заробітна плата – 8000 грн;

- відрахування на обов'язкове соціальне страхування – (визначити);

- списані паливно-мастильні матеріали на підставі первинних документів – 6000 грн;

- списані запчастини на поточний ремонт автомобіля – 4000 грн.

Визначити фінансовий результат за березень та скласти відповідні бухгалтерські записи.

3.2 Відобразити в бухгалтерському обліку господарську операцію, пов'язану з безоплатною передачею МШП.

Вихідні дані:

1 Балансова вартість переданих МШП – 10480 грн.

2 ПДВ – ? грн.

Варіант 21

1 Облік короткострокової дебіторської заборгованості.

2 Переоцінка основних засобів.

3 Задачі:

3.1 На складі підприємства виявлено нестачу палива на суму 500 грн, у тому числі в межах норм звичайного збитку на 100 грн, з вини матеріально-відповідальної особи – 400 грн (таблиця 8).

Таблиця 8 – Господарські операції фірми «Стандарт» за травень поточного року

Зміст господарської операції	Сума, грн
1 Виявлено нестачу палива понад норму звичайного збитку	400
2 Списано нестачу в межах норм звичайного збитку	100
3 Нараховано податкове зобов'язання по ПДВ на нестачу палива понад норму звичайного збитку	80
4 Врахована вартість нестачі палива на забалансовому рахунку	480
5 Віднесено нестачу палива на винних осіб	480
6 Списано вартість нестачі з забалансового рахунку	480
7 Віднесено на винну особу різницю між сумами нестачі, розрахованої згідно порядку 116, і вартістю з ПДВ	528
8 Утримано з винної особи суму нестачі	1 008
9 Віднесено різницю на розрахунки з бюджетом	528
10 Перераховано до бюджету заборгованості:	
а) різницю;	528
б) ПДВ	80
11 Списано на фінансовий результат:	
а) витрати з нестачі палива;	
б) відшкодування раніше списаних активів	

Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

3.2 Від покупця надійшла попередня оплата за виконання робіт у сумі 42000 грн (у т. ч. ПДВ). Фактична вартість виконаних робіт склала 29000 грн (у т. ч. ПДВ). 3000 грн повернули замовнику. Фактична собівартість послуг дорівнює 26000 грн.

Відобразити в обліку цю господарську операцію.

Варіант 22

1 Синтетичний облік надходження і вибуття основних засобів.

2 Облік розрахунків з підзвітними особами.

3 Задачі:

3.1 Підприємством було придбано та сплачено протягом першого кварталу поточного року 72 кг фарби:

- 20.01 – 40 кг за ціною 120 грн за кг, в т. ч. ПДВ;

- 24.02 – 32 кг за ціною 180 грн за кг, в т. ч. ПДВ;

- 1.03 – 14 кг за ціною 240 грн за кг, в т. ч. ПДВ;

- реалізовано 10.04 – 58 кг фарби сторонній організації за ціною 360 грн;

1) відобразити на рахунках бухгалтерського обліку придбання та реалізацію фарби. При цьому при вибутті фарби використовувати методи ФІФО середньозваженої собівартості;

2) розрахувати фінансовий результат від реалізації фарби, використовуючи два методи з відображенням операцій на рахунку 79 «Фінансовий результат»;

3) підрахувати кінцеве сальдо за рахунком 20 «Виробничі запаси».

3.2 Під час проведення інвентаризації на складі виявлено нестачу товарів на суму 2400 грн. На дату проведення інвентаризації рішення про конкретних винуватців не прийнято. В наступному звітному періоді встановлено винну особу. З її заробітної плати утримано суму шкоди, розраховану згідно з Порядком визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, затвердженим постановою КМУ від 22.01.96 р. № 116.

Відобразити в обліку цю господарську операцію.

Варіант 23

1 Облік операцій за поточним рахунком.

2 Класифікація та первісна оцінка фінансових інвестицій.

3 Задача:

Необхідно зробити розподіл загальновиробничих витрат (таблиця 9). Визначити величини розподілених і нерозподілених постійних накладних витрат.

Таблиця 9 – Вихідні дані для розподілу загальновиробничих витрат

Показник	Сума
1 База розподілу в умовах нормальної потужності, од. продукції	2 000
2 База розподілу в умовах фактичної потужності, од. продукції	1 800
3 Частина змінних накладних витрат, %	80
4 Частина постійних накладних витрат, %	20
5 Загальновиробничі витрати, грн	2 350

Результати оформити у таблиці 10.

Таблиця 10 – Розрахунок розподілу загальновиробничих витрат

Показник	Всього	На одиницю бази розподілу	Включення загальновиробничих витрат	
			Витрати на виробництво продукції, робіт, послуг (рах. 23), грн	Собівартість реалізованої продукції, робіт, послуг (рах. 91), грн
1	2	3	4	5
1 База розподілу при нормальній потужності, од. продукції		X	X	X
2 Загальновиробничі витрати при нормальній потужності, грн. 3 них: - змінні; - постійні			X X	X X
3 База розподілу при фактичній потужності, од. продукції		X	X	X

Продовження таблиці 10

1	2	3	4	5
4 Фактичні загально-виробничі витрати, грн:				
а) змінні;		X		X
б) постійні:		X	X	X
- постійні розподілені;		X		
- постійні нерозподілені		X	X	X

Варіант 24

- 1 Документальне оформлення руху запасів.
- 2 Облік оприбуткованої та відвантаженої готової продукції.
- 3 Задачі:

3.1 За договором купівлі-продажу підприємством продаються два об'єкти основних засобів – будівля і комп'ютер. Первісна вартість будівлі становить 500000 грн, сума нарахованого зносу – 20000 грн. Первісна вартість комп'ютера складає 30000 грн, сума нарахованого зносу – 500 грн. Вартість продажу будівлі становить 60000 грн (у т. ч. ПДВ), вартість продажу комп'ютера – 24000 грн (у т. ч. ПДВ). За договором покупець здійснює передоплату за об'єкти основних засобів, що продаються.

Відобразити господарську операцію в бухгалтерському обліку.

3.2 Підприємство придбало виробниче обладнання початковою вартістю 330000 грн. Очікуваний термін корисного використання – 4 роки. Ліквідаційна вартість обладнання після його експлуатації за попередньою оцінкою може скласти 10000 грн. Загальний розрахунковий обсяг виробництва визначено підприємством в розмірі 1600000 одиниць.

Використовуючи методи нарахування амортизації, запропоновані П(С)БО 7, визначити суму щорічних амортизаційних відрахувань.

Варіант 25

- 1 Собівартість реалізації готової продукції.
- 2 Організація бухгалтерського обліку на підприємстві. Визначення та порядок признання елементів фінансової звітності.
- 3 Задачі:

3.1 Використовуючи зміст виробничої ситуації, скласти бухгалтерські проводки.

Громадяни А, В, С та приватне підприємство «Весна» вирішили заснувати відкрите акціонерне товариство «Світ». Ними було зареєстровано інформацію про випуск акцій ВАТ «Світ» та оголошено передплату терміном на 6 місяців 1 000 000 акцій номінальною вартістю однієї акції 1 грн з розміщенням акцій за номінальною вартістю.

Внески засновників в оплату 280 000 акцій було здійснено в повному обсязі:

1 Засновником А як внесок до статутного капіталу внесені грошові кошти в національній валюті готівкою на суму 30 000 грн.

2 Засновником В як внесок до статутного капіталу внесені і відповідним чином оформлені права на винахід оцінною вартістю 50 000 грн.

3 Засновником С як внесок до статутного капіталу внесені і відповідним чином оформлені акції ВАТ «Рось» у кількості 1000 шт. (номінальною вартістю 10 грн кожна) за сумарною оцінною вартістю 50000 грн.

4 Засновником «Весна» як внесок до статутного капіталу внесені за оцінною вартістю верстати на суму 75\000 грн та сировина на суму 50000 грн.

Передплатникам акцій було визначено умову внесення на момент підписки 30 % вартості акцій грошовими коштами.

3.2 Товариство з обмеженою відповідальністю зборами засновників ухвалило рішення про виплату 20000 грн дивідендів (усі засновники – резиденти). Дивіденди було виплачено грошовими коштами підприємства.

Відобразити в обліку дану господарську операцію.

Законодавчо-нормативна база та літературні джерела

- 1 Бухгалтерський фінансовий облік: підручн. / Ф. Ф. Бутинець, Н. М. Малюга, А. М. Герасимович та ін. Вид. 7-ме, доповн. і переробл. Житомир: РУТА, 2006. 832 с.
- 2 Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
- 3 Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва. URL: <http://www.dkrp.gov.ua>.
- 4 Деякі питання діяльності Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємства: Указ Президента України від 30.03.2012 р. № 237/2012. URL: <http://www.dkrp.gov.ua/info/2>.
- 5 Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Вип. 1. Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності. 22.09.2015 № 951. URL: <http://zakon.golovbukh.ua/regulations/1521/8453/8454/468492>.
- 6 Документування в бухгалтерському обліку: процесний підхід: монографія / С. Ф. Легенчук, К. О. Вольська, О. В. Вакурн. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2016. 228 с.
- 7 Єлецьких С. Я. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посіб. Київ: ЦНЛ, 2007. 176 с.
- 8 Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
- 9 Про аудиторську діяльність: Закон України від 22.04.1993 р. № 3125-XII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>.
- 10 Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
- 11 Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.
- 12 Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/851-15>.
- 13 Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>. 233.

14 Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 р. № 2658-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>.

15 Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>.

16 Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.

17 Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.

18 Класифікатор професій станом на 01.03.2015 р. URL: <http://buhgalter911.com/Res/Spravochniki/KlassifikProfessiy.aspx>.

19 Клевець В. Б. Облікова політика за стандартами: монографія. Тернопіль: Економічна думка, 2007. 313 с.

20 Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

21 Кондрашихін А. Б. Фінансова санація і банкрутство підприємств: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2007. 208 с.

22 Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

23 Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

24 Метелиця В. М. Удосконалення нормативно-професійного регулювання бухгалтерського обліку та звітності: галузевий аспект. *Інноваційна економіка*. 2014. №. 4. С. 341–353.

25 Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств і організацій, затв. наказом Агентства з питань попередження банкрутства підприємств і організацій від 23.02.1998 р. № 22.

26 Методичні рекомендації з виявлення ознак неплатоспроможності підприємств і ознак дій по приховуванню банкрутства, фіктивного банкрутства і доведення до банкрутства, у редакції наказу Міністерства економіки України від 26.10.2010 р. № 1361.

27 Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_010.

28 Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України: наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635. URL: <http://zakon.golovbukh.ua/regulations/1521/8199/8200/461833/>.

29 Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість: наказ Міністерства фінансів України від 28.01.2016 р. № 21. URL: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/nakazi/66224.html>.

30 Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <http://www.interbuh.com.ua/ru/documents/onemanuals/35131>.

31 План рахунків бухгалтерського обліку від 30.11.1999 р. № 291. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>.

32 Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://www.interbuh.com.ua/normative/pku.html#h0030002>.

33 Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затв. наказом Міністерства фінансів України № 879 від 02.09.2014 р. № 1365/26142. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

34 Порядок обліку платників податків і зборів від 09.12.2011 р. № 1588. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1562-11>.

35 Порядок прийняття на облік та зняття з обліку в органах Пенсійного фонду України платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 27.09.2010 р. № 21-6. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0995-10>.

36 Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку Про порядок здійснення емісії та реєстрації випуску акцій акціонерних товариств, які створюються шляхом злиття, поділу, виділу чи перетворення або до яких здійснюється приєднання від 09.04.2013 р. № 520. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0795-13>.

37 Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку Про затвердження Порядку скасування реєстрації випусків акцій від 23.04.2013 р. № 737. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0822-13>.

38 Сук Л. К., Сук Л. П. Організація бухгалтерського обліку: підруч. Київ: Каравела; Піча Ю. В., 2009. 624 с.

39 Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2003. 154 с.

40 Фінансовий облік: підруч. у 2 ч. / М. І. Бондар, В. І. Єфіменко, Л. Г. Ловінська та ін.; за заг. ред. М. І. Бондаря та Л. Г. Ловінської. Київ: КНЕУ, 2012. Ч. 2. 510 с.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
та завдання до контрольної роботи з дисципліни
«ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

Відповідальний за випуск Кірдіна О. Г.

Підписано до друку   2022 р.
Умовн. друк. арк. 1,0. Тираж   . Замовлення №   .
Видавець та виготовлювач Український державний
університет залізничного транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха,7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.